MED-Routes | Interreg Euro-MED | Co-funded by the European Union

OŽUJAK 2026

MED-Routes Newsletter

Uvodnik
Pozdravna poruka glavnog partnera / URF-a

Najnoviji trendovi govore da 83% turista vjeruje da je održivo putovanje važno, 67% osjeća inspiraciju za održiviji život nakon što su to vidjeli u praksi tijekom putovanja, a 43% osjeća se krivima kada donosi manje održive odluke (Izvor: Sustainable TravelReport 2024 -Booking.com)

Stoga vjerujemo da je sada pravo vrijeme za izgradnju vrste turizma koji osigurava lokalni rast poštujući okoliš. Projekt MED-Routes nastao je iz jednostavne, ali snažne ideje, uspostavljanja i širenja lokalno utemeljenog modela održivog turizma s niskim utjecajem na Kulturne rute u mediteranskom području i, posebno, uspostavljanja specifičnog modela mediteranskog „sporog turizma“ ukorijenjenog u zajedničkoj baštini četiri Kulturne rute.

U dvije godine projekt je dao značajne i opipljive rezultate. Metodologija MED-Routes koju smo izgradili pruža ponovljiv model za dizajniranje i promicanje eko-itinerera kroz participativne i održive pristupe. Integrira istraživanje, angažman dionika i zajednički dizajn u postupni proces koji podržava lokalne vlasti i operatere u izgradnji turističkih iskustava usklađenih s načelima kružnog gospodarstva, ekološke odgovornosti i vrijednosti zajednice.
Naš je cilj bio izgraditi model koji se može iznova primijenjivati i koji mogu usvojiti druge kulturne rute ili lokalni subjekti poput općina, turističkih ureda ili drugih teritorijalnih aktera, kako bi izgradili eko-itinerare na svojim specifičnim područjima i promovirali zajedničke destinacije koristeći istu metodološku strukturu.

Na lokalnoj razini, projekt se pokazao vrlo učinkovitim, jer su lokalne zajednice aktivno uključene u eko-itinerare i istinski se osjećaju dijelom njih. Na međunarodnoj razini, rezultati su jednako snažni: uspostavili smo mrežu eko-itinerara koja obuhvaća osam zemalja, postavljajući čvrste temelje za dugoročni promotivni utjecaj.

Pozivamo sve zainteresirane da doznaju više o projektu i mogućnostima razvoja eko-itinerara, da nas kontaktiraju i pridruže nam se u izgradnji održive turističke ponude!

.

Lead Partner

MED-Routes *u crtama*

Priča *u brojevima*

8
eco-itinerara

20+
događanja

1000
sudionika

7
zemalja

27
mjeseci

Nakon 27 mjeseci provedbe, MED-Routes je okupio 8 partnera iz cijelog Mediterana kako bi promovirali održivi kulturni turizam kroz zajedničko stvaranje eko-itinerera ugrađenih u 4 europske kulturne rute.

Projekt je kombinirao teritorijalne pilot projekte, izgradnju kapaciteta, politički dijalog i transnacionalnu suradnju kako bi podržao destinacije u prelasku na uključivije, kružne i ekološki odgovornije modele turizma.

PARTNERSTVO

Naše putovanje
od kapitalizacije do Mediteranskog utjecaja

SURADNJA & PILOT AKTIVNOSTI
Događanja, treninzi, / eko-itinerari, Zelena oznaka

STRATEŠKI OKVIR
Transnacionalna strategija / Mapiranje / Zajednički alati

TEORIJA & KAPITALIZACIJA
Prijenos EMBLEMATIC & INCIRCLE metodologija

VALIDACIJA I UPRAVLJANJE
Akcijski planovi / Integracija dionika

PRIJENOS I REPLIKACIJA
Priručnik za prijenos znanja / Pismo zajedničke predanosti / Mediteransko skaliranje

Eko-itinerari: *Priče o zajedničkom stvaranju na 4 kulturne rute*

U središtu MED-Routes nalazi se **8 eko-itinerara**, zajednički kreiranih s lokalnim dionicima diljem mediteranskih regija i ugrađenih u četiri europske kulturne rute. Svaki itinerar pokazuje kako se kulturna baština, lokalni identitet i održivost mogu kombinirati u smislena iskustva posjetitelja.

Istražite namjenske **videozapise** i **karte** svakog eko-itinerara klikom na njih i doživite kako se ova zajednička vizija materijalizirala na terenu. Od obalnih krajolika do mjesta baštine u unutrašnjosti, svaka ruta odražava jedinstveni identitet svog teritorija uz primjenu zajedničkih načela održivosti.

Take a closer look and discover how sustainable tourism came to life along the MED-Routes network.

DESTINATION NAPOLEON

KARTE

ROUTES OF THE OLIVE TREE

KARTE

THE PHOENICIAN'S ROUTE

KARTE

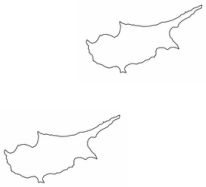

EUROPEAN ROUTE OF CERAMICS

KARTE

Događanja, razmjene & informiranje:
Izgradnja mediteranske zajednice

Tijekom projekta, **21** događanja - uključujući laboratorije za zajedničko stvaranje, tehničke obuke, radionice i međunarodne forume - okupio je gotovo **1000** sudionika sa cijelog Mediterana. Ovi su skupovi stvorili dinamičan prostor za razmjenu među javnim vlastima, upraviteljima kulturnih ruta, turističkim operaterima, malim i srednjim poduzećima, istraživačima i akterima civilnog društva, pretvarajući MED-Routes u živu platformu za dijalog i suradnju.

Osim diseminacije, ovi su događaji odigrali stratešku ulogu u primjeni metodologija MED-Routes projekta u praksi. Poticanjem prekogranične razmjene, predstavljanjem pilot eko-itinerera i promicanjem Zelene oznake MED-Routes, ojačali su rastuću mediteransku zajednicu posvećenu načelima kružnog gospodarstva, održivom upravljanju turizmom i dugoročnoj otpornosti kulturnih destinacija.

SAZNAJ VIŠE

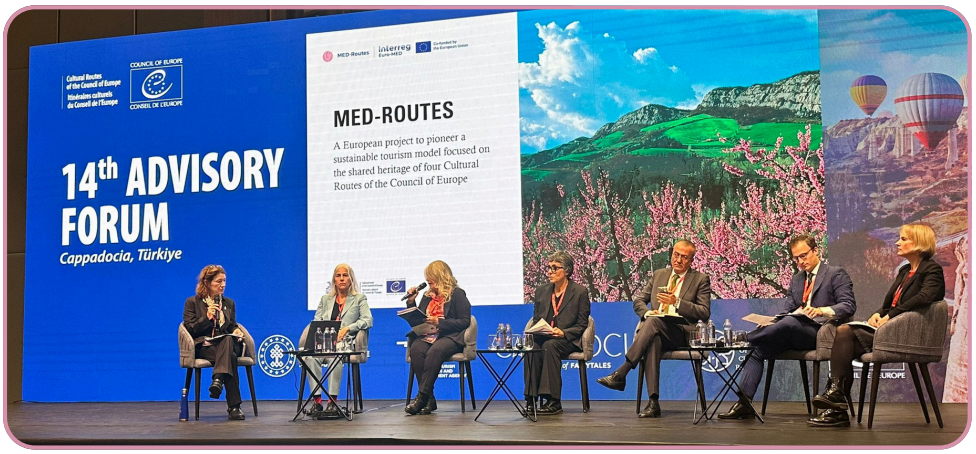

MED-Routes putevi učenja: *Repliciranje transformacije*

MED-Routes je razvio skup alata za učenje i izgradnju kapaciteta, uključujući pakete obuke, metodološke smjernice i MED-Routes paket, osmišljene za podršku replikaciji izvan pilotnih područja.

Ovi resursi bave se dizajnom eko-itinerera, angažmanom dionika, načelima kružnog gospodarstva i održivim upravljanjem turizmom te su dostupni destinacijama, kulturnim rutama i akterima politike.

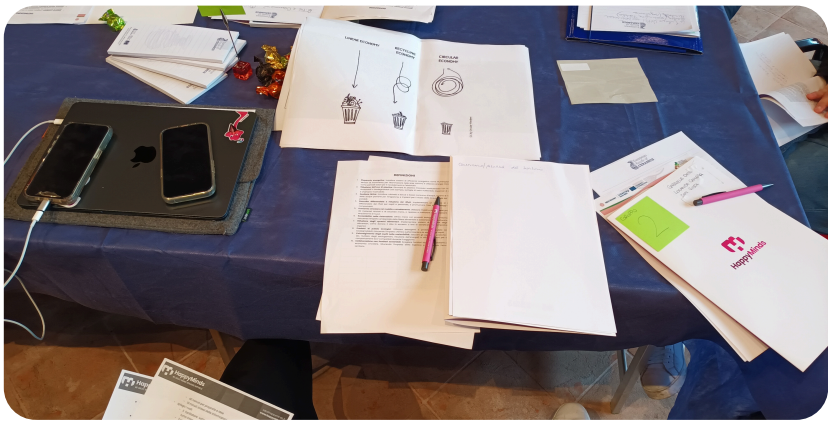

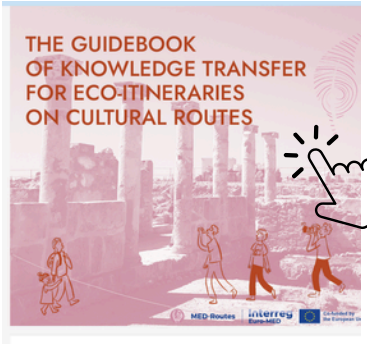

Uvodi ključne metodologije za:
- Osmišljavanje eko-itinerera
- Uključivanje zajednica u planiranje turizma
- Ugrađivanje principa kružnog gospodarstva u turističke ponude
- Procjenu utjecaja na okoliš i socioekonomske utjecaje

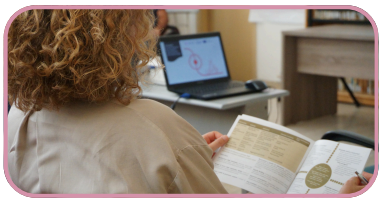

SVEOBUHVATNI PAKET OBUKE

Predstavlja dubinsko razumijevanje dizajna i provedbe eko-itinerera unutar Mediteranskih kulturnih ruta.

MED-ROUTES AKCIJSKI PLANOVI

Dostupni na 4 jezika
(EN, FR, EL, IT)

ZELENA OZNAKA EU ZA KULTURNE EKO-ITINERARE BRANDBOOK

Predložak usmjeren na uvođenje Zelene oznake na kulturnim rutama EU-a

SVI RESURSI PROJEKTA

Osvrt unatrag kako bismo krenuli naprijed

Kako MED-Routes dolazi do svog završetka, za sobom ostavlja više od strategija, pilot eko-itinerera i tehničkih rezultata. Ostavlja provjereni put za pretvaranje načela održivog turizma u operativnu praksu na Mediteranskim kulturnim rutama.

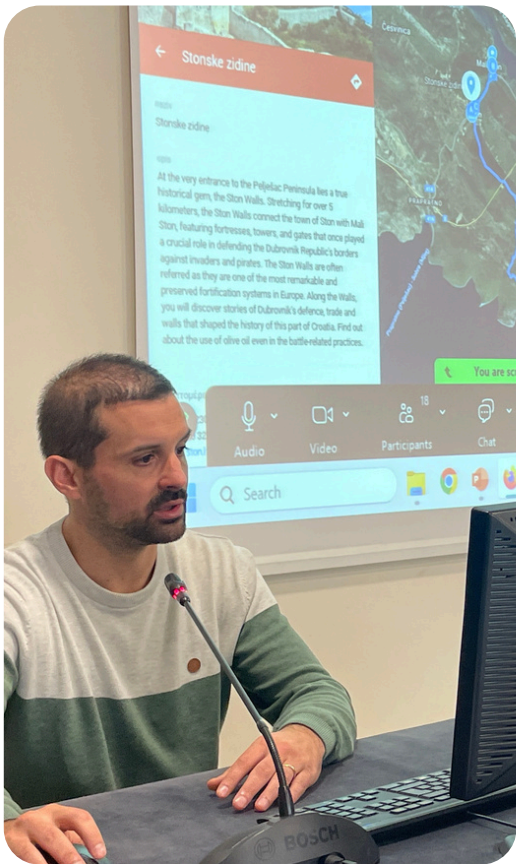

Izazovi

Jedan od ključnih izazova projekta bio je **premošćivanje jaza između teorije i implementacije.** Iako su INCIRCLE i EMBLEMATIC izradili vrijedne metodologije, njihovo prilagođavanje različitim sustavima upravljanja, teritorijalnim stvarnostima i kapacitetima dionika u sedam mediteranskih zemalja zahtijevalo je fleksibilnost i koordinaciju. Budući da javne vlasti, upravitelji kulturnih ruta i privatni operateri djeluju pod različitim ograničenjima i vremenskim okvirima.

To je riješeno strukturiranim zajedničkim djelovanjem: 21 događaj, tehnička radionica i razmjena mišljenja stvorili su prostor za dijalog, zajedničko vlasništvo i lokalnu prilagodbu. Umjesto nametanja krutog modela, MED-Routes izgradio je zajednički okvir koji se mogao prilagoditi svakom kontekstu. Partnerski akcijski planovi osigurali su institucionalno usidravanje, dok je Zelena oznaka prevela principe održivosti u jasne, mjerljive kriterije.

Daljnji izazov bio je **spriječiti da održivost ostane samo deklarativna**. Ugradnjom principa kružnog gospodarstva u dizajn eko-itinerera i povezivanjem strategije s pilot testiranjem, projekt je prešao s namjere na validaciju. Iterativni proces - testiraj, usavrši, uskladi - u konačnici je ojačao strukture upravljanja i angažman dionika.

... i naučene lekcije

Transformacija na održivi turizam zahtjeva:

- **Kapitalizaciju, a ne dupliciranje** - nadogradnja na postojećem znanju ubrzava utjecaj.
- **Integraciju upravljanja** - strategije moraju biti povezane s alatima institucionalnog planiranja.
- **Suvlasništvo dionika** - javni i privatni akteri moraju zajedno osmisliti rješenja.
- **Operativne alate** - oznake, vodiči i akcijski planovi pretvaraju viziju u praksu.
- **Mehanizme replikacije** - prenosivost se mora planirati od samog početka.

Ove lekcije nadilaze Kulturne rute i relevantne su za svaku mediteransku destinaciju koja želi uravnotežiti valorizaciju baštine, otpornost na klimatske promjene i lokalni gospodarski razvoj.

Nakon 2026.: *Održavanje i skaliranje utjecaja*

Vodič za prijenos znanja pruža strukturirani put za nova područja za repliciranje modela. **Zelena oznaka** nudi dugoročni referentni okvir koji može nastaviti certificirati eko-itinerare. Partnerske institucije ostaju predane ugradnji **Transnacionalne strategije** u strukture regionalnog planiranja i upravljanja turizmom.

Naša je vizija jasna: vidjeti kako se mediteranske kulturne rute razvijaju u trajne laboratorije inovacija održivog turizma - gdje načela kružnog gospodarstva vode upravljanje destinacijama, gdje suradnja zamjenjuje fragmentaciju i gdje eko-itinereri postaju standard, a ne iznimka.

Pogled unatrag potvrđuje vrijednost suradnje.

Krenuti naprijed znači osigurati da alati, partnerstva i lekcije MED-Routes nastave inspirirati i oblikovati politike održivog turizma diljem Mediterana.

MED-Routes ne završava 2026. - on prolazi kroz tranziciju.

Pratite i dalje MED-Routes

https://med-routes.interreg-euro-med.eu/

@MEDRoutes

med-routes@interreg-euro-med.eu

Kontaktirajte projektne partnere

UNIONE della ROMAGNA FAENTINA

Ajuntament de Castelló

PAFOS REGION Cyprus

LIBERTAS International University

INSULEUR

REGIONAL DEVELOPMENT AGENCY DUBROVNIK-NERETVA COUNTY DENEA

CÂMARA MUNICIPAL

BATTI